

**ANALIZA
SYSTEMU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
MIASTA I GMINY CZŁOPA
ZA 2023 ROK**

Człopa, luty 2024 r.

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	3
II.	System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Człopa	3
1.	Dane statystyczne	3
2.	Postępowanie przetargowe na „odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa”	4
3.	Gromadzenie odpadów komunalnych i częstotliwość ich odbioru	5
4.	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	6
5.	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Miasta i Gminy Człopa	7
6.	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia niektórych frakcji odpadów komunalnych osiągnięty przez Gminę Człopa	10
7.	Działania edukacyjne. Kontrola sposobu gromadzenia odpadów, ilości odbieranych i transportowanych odpadów oraz danych zawartych w deklaracji o wysokości opłaty	11
III.	Finanse systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	12
1.	Opłata z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	12
2.	Koszt usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa	13
3.	Koszt obsługi administracyjnej systemu gospodarki odpadami komunalnymi ..	14
4.	Podsumowanie poniesionych kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi	15
5.	Egzekucja opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	16
6.	Ulgi z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	17
7.	Podsumowanie finansowe systemu gospodarki odpadami komunalnymi	17
IV.	Uwagi końcowe	18

I. Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. (tj. Dz. U. 2022 r. , poz. 2519 z późn. zm.) o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jednym z zadań Gminy Człopa jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza dokonywana jest na podstawie sprawozdań podmiotu odbierającego odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych, podmiotu prowadzącego punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, danych zgromadzonych na stanowisku księgowości Urzędu Miasta i Gminy Człopa i w elektronicznym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi Miasta i Gminy Człopa oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy do dnia 30 kwietnia każdego roku.

II. System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Człopa

1. Dane statystyczne.

W 2023 roku na terenie Miasta i Gminy Człopa zameldowanych było **4723** osób, z czego w mieście Człopa **2203** osób, a na terenie wiejskim **2540** osób (stan na dzień 31.12.2023 r.).

Szczegółowe dane liczbowe na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przedstawiają się następująco:

- ✓ liczba mieszkańców objętych systemem: **3816**;
- ✓ liczba obsługiwanych gospodarstw domowych: **1357**,
- ✓ liczba gospodarstw domowych korzystających ze zwolnienia z części opłaty w zamian za kompostowanie bioodpadów w kompostowniku przydomowym: **46** ,
- ✓ przyjęto **379** deklaracji.

wybrane dane statystyczne \ rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba mieszkańców zameldowanych	5110	5103	5061	5025	4979	4960	4888	4835	4792	4731	4723
Liczba mieszkańców objętych systemem	2118	3841	3807	3845	3788	3810	3810	3818	3788	3841	3816
Liczba obsługiwanych gospodarstw domowych	781	967	1188	1229	1238	1250	1274	1296	1309	1342	1357
Liczba gospodarstw korzystających z kompostownika przydomowego	-	-	-	-	-	-	-	31	23	41	46

Na 4723 mieszkańców zameldowanych (9 os. mniej w porównaniu do 2022 r.), „wpisanych” do systemu gospodarowania odpadami jest 3816 osób (o 25 os. więcej niż w roku poprzednim), co stanowi 80 % wszystkich mieszkańców gminy. Od lat dane i wynikające z nich proporcje nie ulegają drastycznym zmianom, pozostają na podobnym poziomie. (np. liczba mieszkańców objętych systemem). Istniejąca różnica pomiędzy liczbą osób zameldowanych, a wskazaną w deklaracjach wynika, podobnie jak w latach poprzednich, z tych samych przyczyn: rzeczywistego zamieszkiwania na terenie innych gmin, pracy osób czynnych zawodowo poza terenem gminy/kraju, czy nauka poza miejscem zamieszkania.

2. Postępowanie przetargowe na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa”.

Postępowanie przetargowe, którego przedmiotem był „odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa” rozstrzygnięto na korzyść firmy ATF Sp. z o.o. Sp.k.. Tym samym spółka kontynuowała realizację wskazanej usługi na terenie naszej Gminy.

Od 7 listopada 2023 r. na podstawie podpisanej umowy za faktycznie odebrane i zagospodarowane odpady Gmina ponosi koszt:

- a) **1 529,82** zł brutto za odbiór i zagospodarowanie 1 Mg odpadów zmieszanych;
- b) **1 441,11** zł brutto za odbiór i zagospodarowanie 1Mg odpadów selektywnych.

W poniższej tabeli porównano stawki obowiązujące Gminę Człopa od II połowy 2017 r.:

CZAS TRWANIA UMOWY	01.07. 2017 – 30.06. 2018	01.07. 2018 – 30.06. 2019	01.07. 2019 – 30.04. 2020	01.05. 2020 – 30.09. 2021	01.10. 2021 – 30.09. 2022	01.10. 2022 – 07.11. 2023	08.11. 2023 – 07.11. 2024
RODZAJ ODPADÓW							
zmieszane	410,40	430,00	648,00	810,00	1 047,60	1 371,60	1 529,82
segregowane	637,20	680,00	756,00	860,00	1 350,00	1 291,68	1 441,11

W porównaniu do poprzedniej umowy stawki za odbiór odpadów zarówno zmieszanych jak i selektywnych wzrosły o 11 % (dla porównania w roku poprzednim był to wzrost na poziomie ok. 25 % dla odpadów zmieszanych).

3. Gromadzenie odpadów komunalnych i częstotliwość ich odbioru.

W 2023 r. zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami mieszkańcy Miasta i Gminy Człopa gromadzili odpady w podziale na 5 frakcji: w pojemniki (worki) niebieskie - opakowaniowe z papieru, w pojemniki (worki) zielone - opakowania ze szkła, w pojemniki (worki) żółte - metale i tworzywa sztuczne, w pojemniki (worki) brązowe - odpady ulegające biodegradacji, w pojemniki (worki) czarne - odpady zmieszane.

Częstotliwość opróżniania pojemników pozostała niezmienna w stosunku do lat poprzednich. Harmonogram przedstawia się następująco:

CZĘSTOTLIWOŚĆ OPRÓŻNIANIA POJEMNIKÓW			
TERMIN ODBIORU RODZAJ ODPADÓW	STYCZEŃ - MARZEC	KWIECIEŃ - PAŹDZIERNIK	LISTOPAD - GRUDZIEŃ
budynek jednorodzinny			
zmieszane i bioodpady	raz na 2 tygodnie		
plastik, papier i szkło	raz na miesiąc	raz na 2 tygodnie	raz na miesiąc
budynek wielorodzinny			
zmieszane i bioodpady	raz na 2 tygodnie	raz na tydzień	raz na 2 tygodnie
plastik, papier i szkło	raz na miesiąc	raz na 2 tygodnie	raz na miesiąc

Właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi mają możliwość kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w zamian za zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Przedmiotowe zwolnienie pozostaje niezmiennie od 2020 r. i wynosi 1,25 zł liczone od wysokości opłaty. W 2023 r. z tego zwolnienia skorzystały 46 gospodarstw domowych.

Podobnie jak w latach poprzednich, w marcu zorganizowano akcję odbioru odpadów gabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego bezpośrednio z terenu nieruchomości objętych systemem.

4. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Bezpłatny dla mieszkańców Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych prowadziła niezmiennie firma Werbena. PSZOK czynny był w każdą sobotę w godz. 7.00-15.00 przy ul. Kolejowej 24 w Człopie. Odpady odbierano po okazaniu ostatniego dowodu wniesienia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z dokumentem tożsamości. Punkt przyjmował wyłącznie odpady zebrane selektywnie:

- odpady zebrane selektywnie (papier, szkło białe i kolorowe, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe),
- odpady biodegradowalne z wyjątkiem masy zielonej,
- metale, w tym opakowania metalowe po farbach i środkach wykorzystywanych przy remontach budynków,
- sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory,
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlano – rozbiórkowe z drobnych prac remontowych (niezanieczyszczony gruz budowlany, płyty karton- gips, styropian),
- zużyte opony dla pojazdów o dopuszczalnej masie do 3,5 tony,
- powstające w gospodarstwach domowych przeterminowane leki i chemikalia,
- odpady tekstylne i odzież,
- odpady niebezpieczne;
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji

i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki;

- popioły z palenisk i żużel z domowych instalacji grzewczych;

Zgodnie z podpisaną umową wynagrodzenie za usługę prowadzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych wraz z ich zagospodarowaniem w omawianym okresie wynosiło 10 692,00 brutto zł/m-c (128 304,00 zł /rok).

PSZOK w 2023 r. odebrał łącznie **47,4610 Mg** odpadów komunalnych (o 20 Mg więcej niż w poprzednim roku), w tym 32,5860 Mg odpadów wielkogabarytowych.

5. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Miasta i Gminy Człopa.

W 2023 r. bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych (tzw. odbiór u źródła) łącznie odebrano 1 165,3600 Mg odpadów komunalnych, z czego 799,6400 tony stanowią odpady zgromadzone w sposób selektywny, a 365,7200 Mg to odpady zmieszane. Jak już wyżej wspomniano PSZOK przyjął 47,4610 Mg odpadów. Łącznie zatem mieszkańcy Miasta i Gminy Człopa wytworzyli **1 212, 8210 Mg** odpadów.

Poniżej ilość wytworzonych odpadów komunalnych w latach 2014 – 2023:

rok \ Rodzaj odpadów	zmieszane	segregowane	razem
2014	873,500	78,8000	952,3000
2015	895,5800	128,0100	1 023,5900
2016	913,7800	188,6400	1 102,4140
2017	1 066,3800	134,1710	1 200,5510
2018	1 205,0200	182,7630	1 387,7830
2019	1 353,8270	247,2160	1 601,0430
2020	1 014,5300	477,8300	1 492,3600
2021	1 071,5300	510,0697	1 581,5997
2022	1 093,4400	433,7010	1 527,1410
2023	799,6400	413,1810	1 212,8210

Przedstawione dane wskazują duży spadek produkcji odpadów zmieszanych (o ok. 300 Mg), a co za tym idzie łącznej ilości wytworzonych odpadów komunalnych o ok. 315 Mg porównując do roku 2022. Przyczyny tej sytuacji należy dopatrywać się w sytuacji gospodarczej kraju (wzrost cen spowodowany inflacją) oraz prowadzona od maja do września kontrola sposobu gromadzenia odpadów.

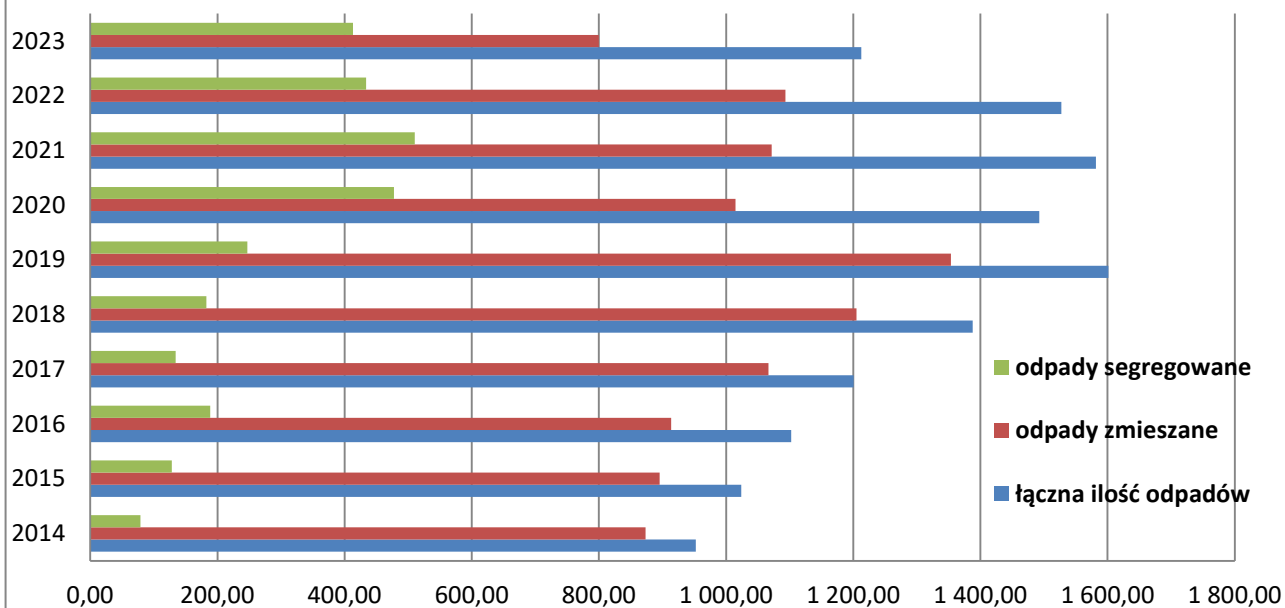
Poniżej tabela przedstawiająca ilość zebranych w 2023 roku odpadów z podziałem na poszczególne frakcje:

Okres odbioru		odbiór u źródła	odbiór w PSZOK	RAZEM:
Rodzaj i kod odpadów	Mg			
opakowania z papieru i tektury	15 01 01	45,5600	-	45,5600
opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	16,2400	0,7600	17,0000
zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	98,0200	-	98,0200
opakowania ze szkła	15 01 07	70,8600	-	70,8600
zużyte opony	16 01 03	12,3800	1,4960	13,8760
odzież	20 01 10	-	2,8000	2,8000
Urządzenia zawierające freony	20 01 23	-	3,2500	3,2500
leki	20 01 32	0,0200	-	0,0200
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35	-	2,1800	2,1800
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	20 01 36		4,3890	4,3890
odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	78,5200	-	78,5200
niesegregowane odpady komunalne	20 03 01	799,6400	-	799,6400
odpady wielkogabarytowe	20 03 07	44,1200	32,5860	76,7060
RAZEM:		1 165,3600	47,4610	1 212,8210

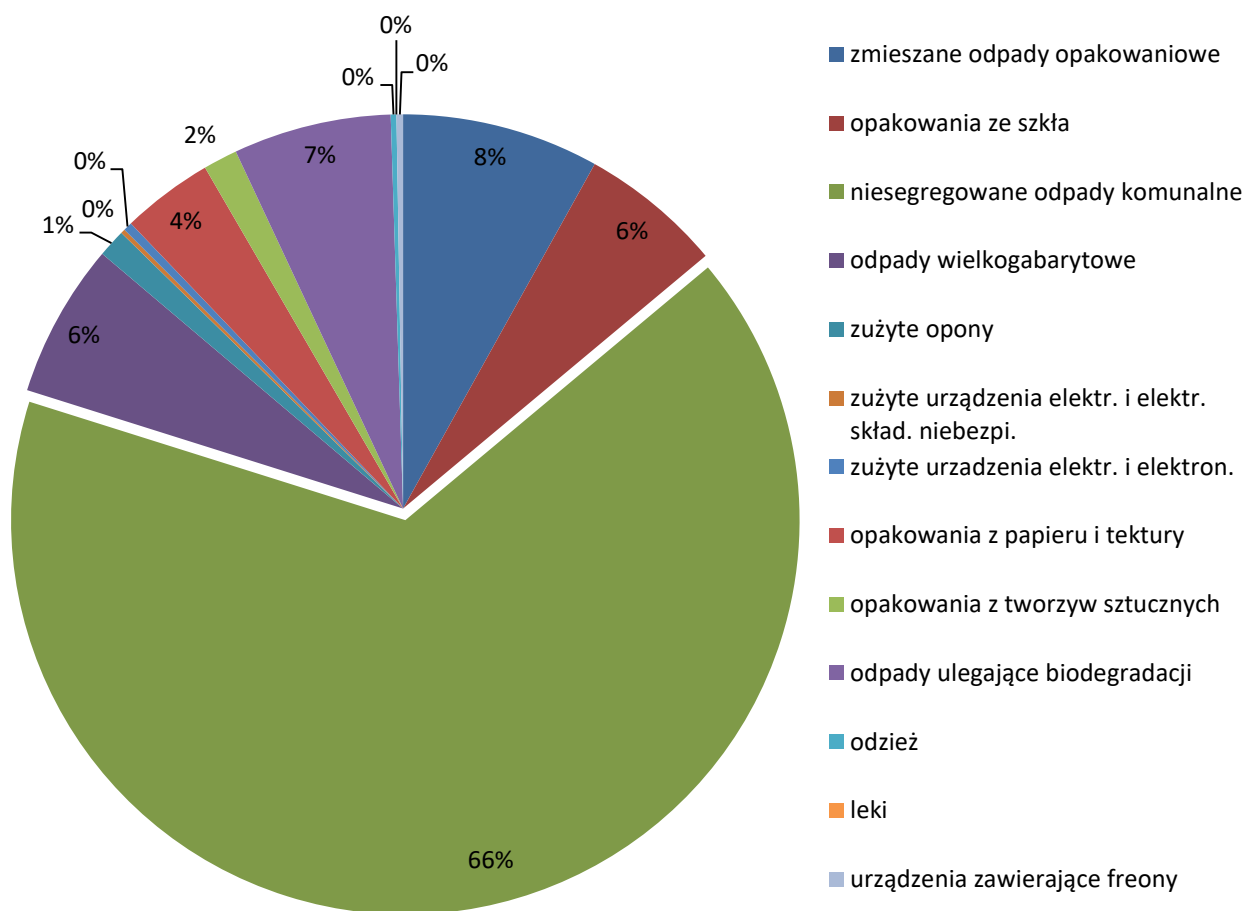
W porównaniu z rokiem ubiegłym mieszkańcy nie wyprodukowali „nowych” rodzajów odpadów. Podmiot odbierający nie zgromadził ponadto zmieszanych odpadów z budowy, remontów i demontażu.

Ilość wytworzonych odpadów komunalnych w latach 2014 - 2023

% Podział zebranych odpadów komunalnych

Ze wszystkich odebranych w 2023 r. od mieszkańców odpadów aż **34 %** stanowiło odpady selektywne (o 6% więcej niż w roku 2022), a tylko **66 %** wyprodukowano w sposób zmieszany.

W zakresie odpadów wytworzonych selektywnie mieszkańcy Miasta i Gminy Człopa w stosunku do roku poprzedniego znacznie zwiększyli produkcję zmieszanych odpadów opakowaniowych (o ok. 80 Mg). Zmniejszyła się natomiast produkcja opakowań z papieru i tektury (o ok. 20 Mg), opakowań z tworzyw sztucznych (o ok. 70 Mg), zużytych urządzenia elektronicznych i elektrycznych (o ok. 8 Mg), opakowań ze szkła (o ok. 7 Mg). Pozostałe odpady komunalne oddano na podobnym poziomie wagowym.

Poniżej tabele z porównaniem miesięcznej ilości odbioru odpadów w latach 2022-2023:

Porównanie miesięcznej ilości odbioru odpadów zmieszanych Mg												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2022	72,46	65,50	84,30	87,72	92,24	89,46	81,66	93,40	75,18	71,98	89,06	79,99
2023	76,80	67,66	76,06	76,34	86,54	54,42	61,18	71,26	54,62	61,28	64,24	49,24

Porównanie miesięcznej ilości odbioru odpadów segregowanych Mg												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2022	27,94	22,56	106,16	29,06	38,44	33,70	24,48	28,10	22,32	23,26	26,58	18,78
2023	19,74	14,96	74,44	28,76	34,08	24,30	26,66	31,20	28,86	26,22	30,44	26,06

6. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych osiągnięty przez Gminę Człopa.

Gminy są obowiązane osiągnąć odpowiednią wysokość poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Dla kolejnych lat określone zostały następujące poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia:

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia % wagowo														
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
20	25	35	45	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Dane te przedstawiają się następująco:

- masa wytworzonych odpadów komunalnych w 2023 roku wyniosła 1 212,8210 Mg,
- masa odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi wyniosła w 2023 roku 495,4723. Mg,

Wyliczony na tej podstawie poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wynosi 40,85%. Wartość ta spełnia. minimalny obowiązkowy poziom wprowadzony przez wspomniane wcześniej rozporządzenie.

7. Działania edukacyjne. Kontrola sposobu gromadzenia odpadów, ilości odbieranych i transportowanych odpadów oraz danych zawartych w deklaracji o wysokości opłaty.

Na terenie m. Człopa, w aptekach: „Wrzosowa” i „Aspirynka” umiejscowiono pojemniki na przeterminowane leki. Z kolei w jednostkach Gminy: Urzędzie Miasta i Gminy Człopa, Szkole Podstawowej, Domu Kultury, ZGK ZB, Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej oraz Przedszkolu Publicznym „Leśna Kraina” w widocznych miejscach postawiono pojemniki na zużyte baterie. Pojemniki, opróżniane na podstawie zawartej z firmą ATF umowy, mają na celu ułatwić mieszkańcom gromadzenie tych problematycznych frakcji.

W 2023 r. przeprowadzono kontrolę sposobu gromadzenia wytworzonych przez mieszkańców odpadów komunalnych. Firma odbierająca odpady, w okresie od maja do września przy każdym stwierdzeniu nieprawidłowości w segregacji, wykonywała zdjęcia i przekazywała je do pracowników tut. urzędu, gdzie następnie, po zidentyfikowaniu właściciela nieruchomości, wysyłano wezwanie do prawidłowej segregacji. Łącznie, w wyżej opisany sposób, upomniano 155 gospodarstw domowych, w tym do 16 skierowano ponowne pisma, w związku z niedostosowaniem się do obowiązku segregacji po pierwszym wezwaniu. Wobec żadnego właściciela nieruchomości nie zastosowano, zgodnie z art. 6ka ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podwyższonej stawki opłaty.

W czerwcu powiadomiono firmę odbierającą odpady o planowanej kontroli odbieranego tonażu odpadów zmieszanych i selektywnych, a następnie przekazywanego do zagospodarowania. Weryfikacja ilości odbieranych odpadów polegała na ważeniu pojazdów obsługujących Gminę Człopa przed wyruszeniem w trasę oraz po zakończeniu odbioru śmieci w danym dniu. Po ustaleniu szczegółów, w połowie lipca przystąpiono do realizacji zadania. Ze względu na termin obowiązywania umowy, kontrola trwała do 30 września:

W tabeli zestawiono wyniki ważenia z ilością tonażu wskazaną na fakturach:

	lipiec 2023 (12.07.-31.07)		sierpień 2023		wrzesień 2023	
	kontrola	faktura	kontrola	faktura	kontrola	faktura
zmieszane	40,676	61,180	70,826	71,250	55,071	54,520
selektywne	21,817	26,660	33,541	31,200	29,509	28,850

Z powyższych danych wynika, iż średnio podczas jednego odbioru odpadów firma zbiera 10 Mg odpadów zmieszanych oraz 6 Mg odpadów selektywnych.

W lipcu tonaż wynikający z kontrolnego ważenia jest mniejszy, bo obejmuje odbiór odpadów od połowy miesiąca (brakuje kontrolnego ważenia z dwóch odbiorów odpadów zmieszanych oraz jednego odbioru odpadów selektywnych). Jeżeli weźmiemy pod uwagę wskazany wyżej średni tonaż odbioru, pomnożymy razy ilość niewykazanych ważeń, to można przyjąć, iż dane za ten miesiąc będą zbliżone.

W sierpniu i wrześniu dokonano kontrolnego ważenia wszystkich pojazdów w zaplanowanych terminach odbioru odpadów. Różnice wynikające z wagi kontrolnej a danych tonażowych na fakturze są minimalne (ok. 2 Mg).

Równocześnie przystąpiono do kontroli danych zawartych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi złożonych przez wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe. W szczególności skupiono się na weryfikacji danych dot. ilości mieszkańców zamieszkujących budynki wielorodzinne. W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zadeklarowanej ilości osób u jednego z zarządców nieruchomości wielolokalowych. Na podstawie wydanej we wrześniu decyzji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za okres 1.01.2018 – 30.05.2023 zobowiązano do wpłaty różnicy wynikłej z określenia nowych wysokości stawek tej opłaty w wysokości 4 324,00 zł.

III. FINANSE SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI

1. Opłata z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi.

a) Stawka za 1 os. zbiórka selektywna :	41,00 zł
b) należność z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi :	<u>2 046 031,75 zł</u>
c) wpływy z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi :	<u>1 761 255,17 zł</u>
d) wydatki z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi:	<u>1 866 379,70 zł</u>
e) nadpłaty:	31 638,10 zł
f) zaległość z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi:	<u>316 411,68 zł</u>

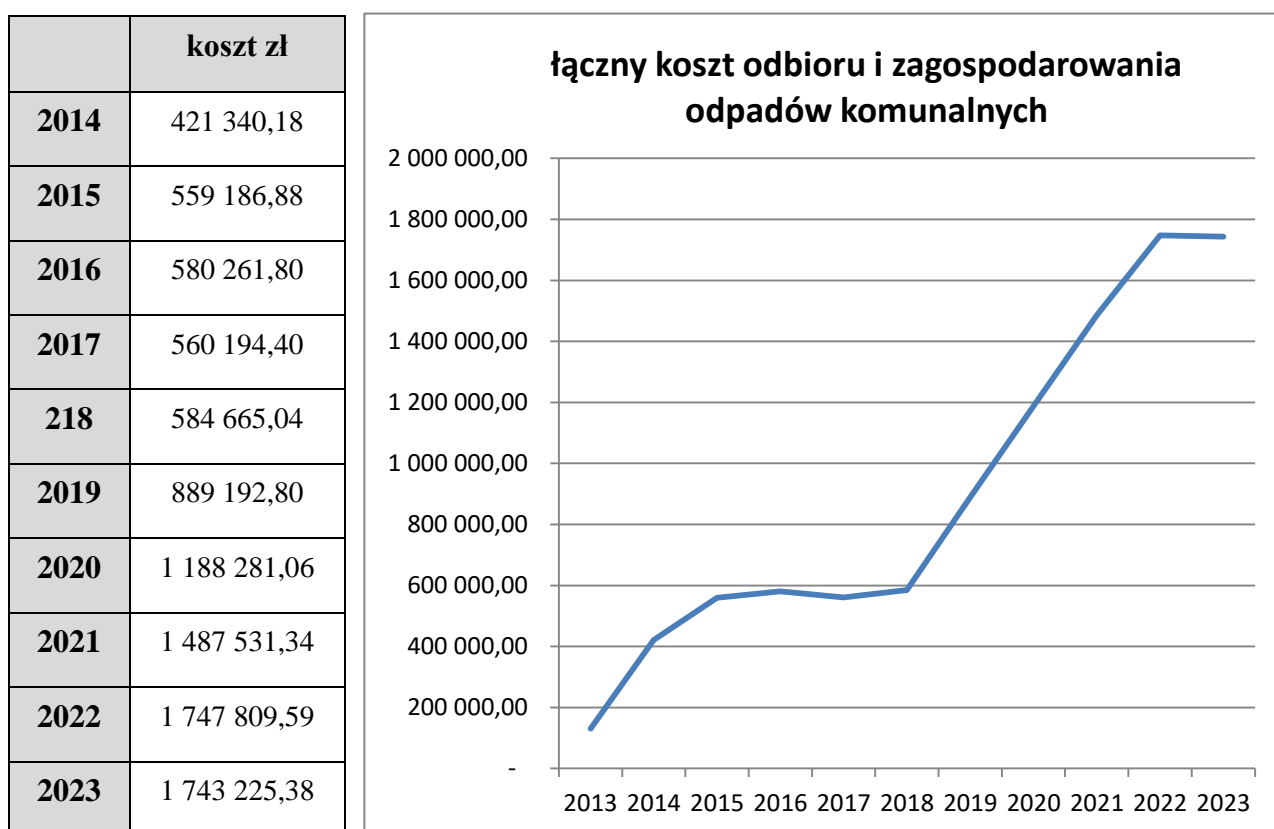
Mieszkańcy Miasta i Gminy Człopa winni w 2023 roku wnieść łącznie z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi kwotę 2 046 031,75 zł. Tymczasem wpłaty na rzecz systemu gospodarki odpadami wyniosły 1 761 255,17 zł. Oznacza to, że do budżetu Gminy ostatecznie wpłynęła kwota mniejsza o 284 776,58 zł.

Wprowadzona pod koniec 2022 r. wyższa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z jednej strony spowodowała wzrost należności, która pod warunkiem jej całościowego uregulowania, wystarczyłaby na pokrycie wydatków (dla porównania w 2022 r. należność z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi była za mała o ok. 130 tys.). Z drugiej strony większa stawka przyczyniła się do wzrostu zaległości mieszkańców z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Koszt usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa.

Kwota poniesiona przez Gminę Człopa na rzecz podmiotu wykonującego usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych wyniosła w 2023 roku 1 614 921,38 zł. Z tytułu prowadzenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych Gmina był to z kolei koszt w wysokości 128 304,00 zł.

Łącznie kwota poniesiona na przedmiotowe zadanie to **1 743 225,38 zł**. W tabeli dla porównania koszt wykonania jednakowej usługi w latach ubiegłych:

Wpływ na wysokość poniesionych kosztów ma przede wszystkim ustalona w wyniku postępowania przetargowego stawka za odbiór i zagospodarowanie tony odpadów zmieszanych i segregowanych oraz ilość wytwarzanych i przekazywanych do odbioru przez mieszkańców Miasta i Gminy Człopa odpadów komunalnych w ramach poszczególnych frakcji. Jak już wcześniej odnotowano w 2023 r. znacznie spadła produkcja odpadów zmieszanych (o 300 Mg). Fakt ten przyczynił się do obniżenia pierwszy raz od kilku lat kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów.

3. Koszt obsługi administracyjnej systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

a) należność z tytułu utrzymania systemu komputerowego eSOG oraz pozostałe usługi firmy RAD.pl:	12 730,50 zł
b) zakup materiałów biurowych:	307,50 zł
c) usługi pocztowe:	9 390,80 zł
d) wynagrodzenie brutto 4 pracowników*:	77 945,65 zł
e) pochodne od wynagrodzeń pracowników (m.in. składki na ubezpieczenia społeczne oraz fundusz pracy, ZFŚS):	16 597,47 zł
f) prowizje bankowe, opłata za prowadzenie rachunku:	3 320,56 zł
g) koszty postępowania egzekucyjnego:	2 861,84 zł
łącznie obsługa administracyjna:	123 154,32 zł

* Przy założeniu przeznaczenia przez 4 pracowników odpowiednio 50%, 2 x 20% i 10% czasu pracy na wykonywanie zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi.

W porównaniu z rokiem poprzednim koszty obsługi administracyjnej systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w opisywanym okresie rozliczeniowym nieznacznie spadły (o ok. 2,5 tys. zł).

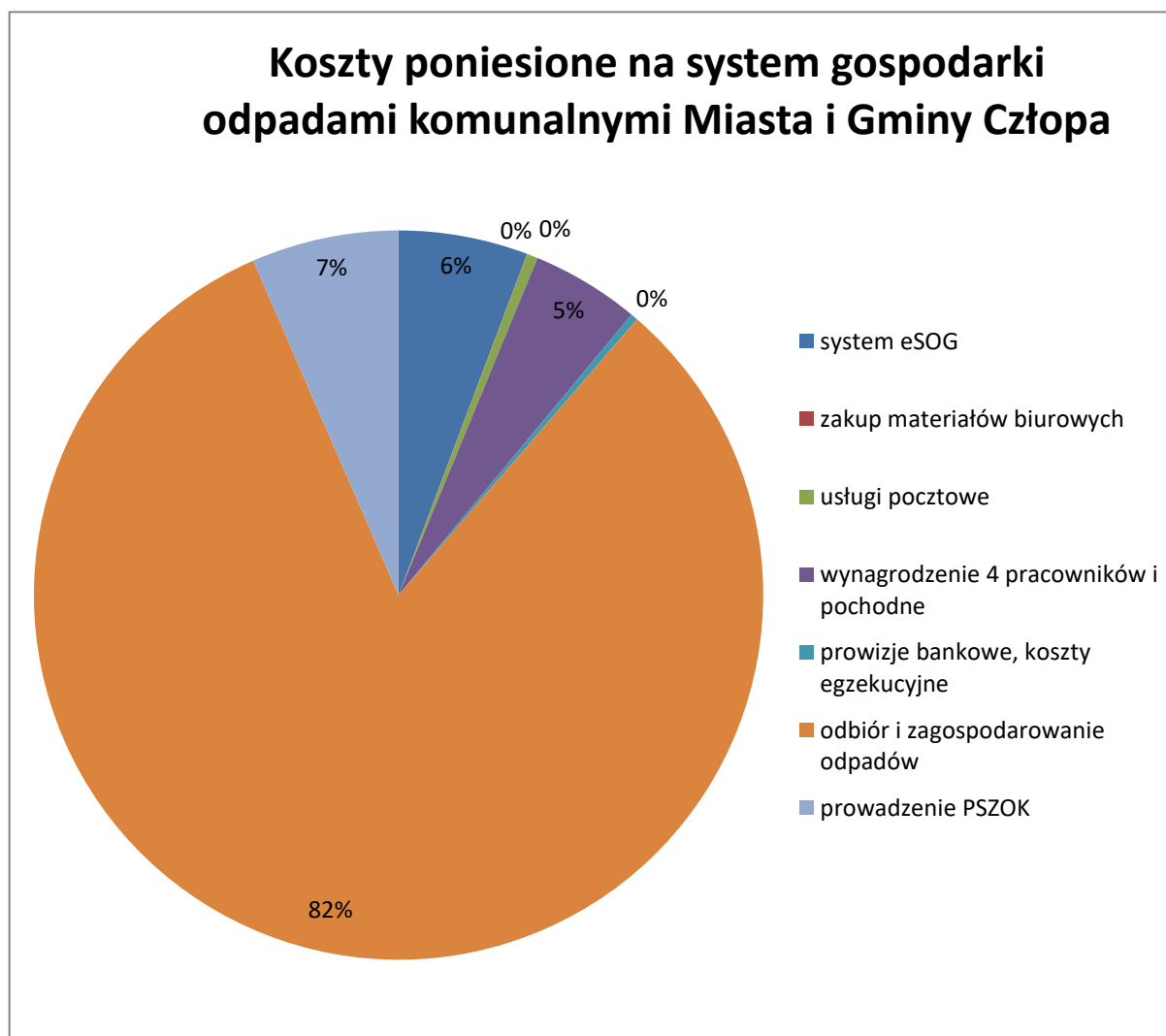
W 2023 r. Gmina Człopa w ramach obsługi administracyjnej systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniosła wydatki przede wszystkim na utrzymanie systemu komputerowego (o 2,5 tys. zł więcej), wynagrodzenie pracowników (łącznie z pochodnymi o ok. 18 tys. zł więcej), usługi pocztowe (o ok. 18 tys. zł mniej), prowizje bankowe i koszty egzekucyjne (o ok. 3 tys. zł więcej).

4. Podsumowanie poniesionych kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Łącznie koszty poniesione na system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Człopa przedstawiają się następująco:

1. obsługa administracyjna systemu	123 154,32 zł
2. odbiór u źródła i zagospodarowanie odpadów	1 614 921,38 zł
3. odbiór w PSZOK i zagospodarowanie odpadów	128 304,00 zł
łącznie:	1 866 379,70 zł

Łączna wartość kosztów poniesionych w 2023 r. wyniosła, podobnie jak w roku poprzednim. ponad 1,8 mln zł (w 2022 r. wydatki były wyższe o ok. 7 tys. zł).. Poniższy wykres przedstawia podział wydatkowania środków finansowych w 2023 r.:

5. Egzekucja opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W 2023 r. zaległa do zapłaty należność w wystawionych i wysłanych upomnieniach wyniosła 215 865,44 zł, z czego podatnicy wpłacili 88 013,91 zł. Łączna kwota zaległości jakiej dotyczyły wystawione w 2023 roku tytuły wykonawcze (258 szt.) to 107 963,45 zł. Całkowicie uregulowano 56 z nich, 18 częściowo, a do opłacenia pozostało 184. Natomiast do chwili obecnej ze wszystkich przekazanych w latach 2015 - 2022 tytułów wykonawczych w całości zrealizowanych zostało 719, kolejne 105 wyegzekwowano częściowo, a pozostałe cały czas czekają na realizację (ok. 590).

UPOMNIENIA										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wystawione i doręczone szt.	709	649	634	644	553	508	607	558	504	586
ilość właścicieli nieruchomości, którym wysłano upomnienia os.	245	216	227	221	201	198	233	190	181	186

TYTUŁY WYKONAWCZE										
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
wystawione	75	204	207	176	175	19	220	153	258	
ilość właścicieli nieruchomości których dotyczą tytuły	72	115	105	94	83	18	102	86	91	
łączna kwota tytułów wykonaw. (nal. gł.) zł	53 373,80	56 264,20	44 917,40	35 300,60	38 792,60	8 274,40	114 955,40	61 931,72	107 963,45	
kwota wyegzekwowa na przez US (n.gł. + k. up. + odsetki) zł	2 385,05	28 414,60	18 788,15	23 986,67	19 406,26	14 523,73	18 345,51	29 435,70	39 474,69	

W 2023 roku naczelnicy urzędów skarbowych przekazali do Gminy Człopa wyegzekwowaną zaległość na kwotę 37 966,97 zł. W omawianym okresie odnotowano również wpływ zaległości wyegzekwowanej przez komorników na kwotę 810,79 zł oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na kwotę 696,93 zł sądowych (w związku ze zbiegiem egzekucji). Łącznie do budżetu Gminy Człopa wpłynęła największa do tej pory suma wyegzekwowanych zaległości tj. 39 474,69 zł (o 10 tys. zł więcej niż w roku ubiegłym).

6. Ulgi z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W analizowanym okresie do Burmistrza Miasta i Gminy Człopa wpłynęły 2 wnioski o zastosowanie ulgi w postaci rozłożenia na raty zaległości.

W pierwszym przypadku wniosek rozpatrzono pozytywnie. W drugim natomiast nie wszczęto postępowania, ze względu na złożenie wniosku przez podmiot nieuprawniony.

7. Podsumowanie finansowe systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Należność z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:	2 046 031,75 zł
Wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi :	1 761 255,17 zł
Wydatki na obsługę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	1 866 379,70 zł
- usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych	1 743 225,38 zł
- koszt obsługi administracyjnej systemu gospodarowania odpadami	123 154,32 zł
RÓŻNICA 2023	- 105 124,53 zł
RÓŻNICA 2021	- 328 546,71 zł
RÓŻNICA 2021	- 483 785,70 zł
RÓŻNICA 2020	- 148 155,46 zł
RÓŻNICA 2019	- 227 891,73 zł
RÓŻNICA 2018	- 106 425,73 zł
RÓŻNICA 2017	- 43 348,13 zł
łącznie	- 1 443 277,99 zł

W 2023 r. należność, jaką powinni ponieść mieszkańcy, opłacona w całości, byłaby wystarczająca na pokrycie wydatków.

Mieszkańcy dokonali wpłat mniejszych niż powinni o ok. 280 tys. zł i ostatecznie do budżetu Gminy wpłynęła kwota mniejsza niż poniesione koszty. Jednakże wydatki z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi przewyższyły dochody/wpływy o 105 tys. zł. Jest to różnica o wiele mniejsza niż w latach poprzednich.

Gmina, mimo że mniej, ale w dalszym ciągu musiała dokładać środki finansowe do prowadzenia systemu gospodarki odpadami komunalnymi na swoim terenie.

IV. UWAGI KOŃCOWE

System gospodarki odpadami komunalnymi według obowiązujących przepisów ma być systemem samofinansującym się. W celu zapewnienia środków na jego prawidłowe funkcjonowanie konieczne jest pobieranie takiej opłaty od mieszkańców, aby wystarczała ona na realizację całości zadania, którym została obciążona gmina.

Ustalona pod koniec 2022 r. stawka, po roku jej obowiązywania, pozwala stwierdzić, iż jej wysokość jest na prawidłowym poziomie i nie wymaga ponownej weryfikacji. Utrzymanie wydatków na poziomie podobnym do roku poprzedniego przy jednoczesnym zwiększeniu wpływów od mieszkańców, przyczyniło się do osiągnięcia małej różnicy pomiędzy dochodami a wydatkami. Pozytywnie wybrzmiewa również fakt znacznego spadku ilości odebranych od mieszkańców odpadów zmieszanych.

W związku z tym, w kolejnych okresach funkcjonowania systemu, należy kontynuować współpracę z Wykonawcą usługi odbioru odpadów w zakresie kontroli zgromadzonych nieczystości oraz z organami egzekucyjnymi w zakresie egzekwowania zaległości, ponadto ponownie przeprowadzić weryfikacje wybranych deklaracji w zakresie ilości osób zamieszkałych, kontrolować tonaż pojazdów odbierających odpady oraz przeanalizować konieczność przeprowadzenia akcji i działań edukacyjnych prowadzących do wzrostu wiedzy m.in. na temat prawidłowej segregacji.

Łączne wprowadzenie w życie wszystkich wymienionych propozycji ma szansę wpłynąć pozytywnie na system gospodarowania odpadami komunalnymi i osiągnąć zamierzony przez ustawodawcę cel, jakim jest - oprócz samofinansującego się systemu - dbałość o środowisko naturalne.

Sporządziła: Paulina Samolczyk